

zmizol, všetky vnútorné vzťahy stran staly sa neurčitými, neistými a chýba forum, ktoré by ich riešilo. Je tu síce sriadenie strany, avšak to sa nedá právne vynútiť. Rozhoduje koniec-koncov jedine moment mocenský.

Je tedy krajne dôležité, aby tento stav podrobený bol čo najskôr prenikavému sriadeniu právnamu v novom zákone spolkovom. Rozumie sa, že polit. strany budú potrebovať špeciálnej úpravy zákonnej a najmä bude sa musieť pamätať na ochranu práv menšín a jednotlivých členov strany, na likvidáciu a rozdelenie strán, zvlášť ich majetku, ako i názvu, atď. Očakávanie ustanovenia ovšem budú musieť mať povahu práva kogentného (domucovateľého), aby nebolo možno ich meniť ani vôľou a dohodou zúčastnených. Bez toho sa hovorí, že politické strany boli našim volebným zákonom do istej miery quasi „zostáttné.“ nie je tedy možné, aby neboly čo naskôr postavené v každom smere na pevný právny základ, a aby nebol v nich čo napresnejšie zabezpečený princíp demokratický samým jasným predpisom zákona.

Dr. E. Stodola:

Pre informáciu kolegom českým.

V nasledujúcom chceme dať českým kolegom najpotrebnejšie pokyny pre úradný styk s našimi súdmi.

1. *Kompetencia* okresných súdov siaha u nás po K 5000—. Vyše 5000— K treba podať žalobu na „sedriu“ (soudní stolice). Zvláštnych obchodných súdov alebo aj len obchodných senátov u sborových súdov nemáme. Žaloby — i kde ide o obchodnú požiadavku — adresujú sa na „okresný súd“ alebo „sedriu.“ Pre veci pozemnoknižné sú výlučne príslušné okresné súdy pozemnoknižné vrchnosti (*nikdy nie sborové súdy*).

2. *Príslušnosť*. Predpisom zákona zo dňa 1. augusta 1895 r. z. č. 110 (jurisdikční norma) zodpovedajú nasledujúce §§. uh. súd. por.: § 63. (súd obecný) = 19. § S. por. uh., § 67. = 21. § S. por. uh., § 68 = 26 § S. por. uh., § 74 = 23 § S. por. uh. (Žaloby proti eráru treba adresovať na generálne finančné riaditeľstvo v Bratislave), § 75 = 25 S. por. uh. V žalobe proti obchodným spoločnostiam treba udať mená majiteľov firmy poľažne u účastinných spoločností osoby k prijímaniu žalôb oprávnené (jednoho alebo druhého člena správnej rady, prípadne prokuristu, atď.), § 76 (veci manželské) = 639 § S. por. uh., § 77 (záležitosti pozostalostí) = 43 § S. por. uh., § 81 = 39 § S. por. uh., § 86 (soud podle místa zaměstnání) = 26 § S. por. uh., § 87 (soud závodní) = 28 § S. por. uh., § 88 (soud podle splniště) 29 § S. por. uh. (v dohodnutí *nemusi* byť obsažené,

že sriadením splnišťa založené je i oprávnenie k žalobe na mieste tomto).

Faktúrna príslušnosť. Súdny poriadok uh. túto príslušnosť nepozná, na proti tomu je u nás rozhodujúca príslušnosť súdu, kde sa obchodné knihy vedú. § 32. nášho súd. por. ustanovuje v tomto ohľade nasledovne:

Pohl'adávkou zapísaného kupca proti obchodníkovi možno uplatniť do dvoch rokov u súdu toho miesta, kde v čase uzavretia obchodu knihy vedené boli, alebo treba pripojiť knižný výpis (v praxi postačí odvolanie sa na to, že je žalujúca firma protokolovaná a akýkoľvek — i len púhé saldo vykazujúci účet postačí).

Proti mekupcovi možno dl'a 2. odst. 31. §-u žalobu v mieste vedenia kníh len vtedy podať, jestli dva roky ešte neuplynuly od objednávky a jestli žalujúci prijatie tovaru (zboží) listinou dokáže.

§. 89-mu (zmenky) zodpovedá 30. § súd por. uh., § 91-mu (súd veci obtížene) 40 §. súd. por. uh., 93-mu 77. § súd. por. uh., § 96-mu (súd žaloby na vzájom) 189. § súd. por. uh., § 97-mu § 31 s tým rozdielom, že práva tam udaného možno použiť do roka a nie len za 90 dní, § 99-mu zodpovedá § 27 uh. (súd podl'a majetku), § 102-mu (když jest príslušných soudů několik) § 47 uh. r. s., § 104-mu § 45 s. r. uh. (listina o umlúvenom fore predkladá sa v odpise).

Je užitočné odvolať sa v žalobe na §. uh. s. riadu, o ktorý sa príslušnosť súdu opiera.

Žaloba a žiadosti podávajú sa vtakej forme a v takom počte exempl., ako v Čechách, ale prílohy, tedy i plnomocenstvo, musia byť v odpise pripojené i k II-mu a nasledujúcim exemplárom.

Čo sa vystavenia plnomocenstva týka, žiada sedria Bratislavská, označenie protivnej strany a predmetu sporu v nich, ináč vracia žaloby cieľom doplnenia nazad.

Ešte sa českí kolegovia upozorňujú, že sa pred sedriou na prvom pojednávaní meritorne nepojednáva a slúži to len na zahájenie sporu. Dilatorné námietky sa ovšem už vtedy predkladajú.

Kolkové poplatky:

Na I. ex. žaloby príde po	200 K	1.25
„ I. „ „ „ „	400 „	1.50
„ I. „ „ „ „	600 „	1.75
„ I. „ „ „ „	1000 „	2.—
„ I. „ „ „ „	2000 „	3.—
„ I. „ „ „ „	5000 „	4.—
„ I. „ „ „ „	10000 „	5.—

výše tohoto obnosu od každých 10.000— K, 1— K. Za II. a III. ex. príde 1 K, rubr. a príloha 40 hal. Všetky kolky mimo kolku plnomocenstva prílepia sa na rub prvého exempláru.